

LIÊN
H

CK.0000077452

ĂN HỌC NGHỆ THUẬT VIỆT NAM
UẬT CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM

NGUYỄN HỮU NHÀN

TẾT Ở BẢN DÈO

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

LIÊN HIỆP CÁC HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT VIỆT NAM
HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM

NGUYỄN HỮU NHÀN

TẾT Ở BẢN DÈO

Tập truyện ngắn

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

**ĐỀ ÁN BẢO TỒN, PHÁT HUY GIÁ TRỊ
TÁC PHẨM VĂN HỌC, NGHỆ THUẬT
CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM**

Cố vấn Ban Chỉ đạo: Nhà thơ Hữu Thịnh

Chủ tịch Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam

BAN CHỈ ĐẠO

1. Nhà văn Tùng Diễm (Trần Quang Diễm) *Trưởng ban*
2. Nhà nghiên cứu, TS. Đoàn Thanh Nô *Phó Trưởng ban*
3. TS. Trịnh Thị Thủy *Phó Trưởng ban*
4. Nhạc sĩ Nông Quốc Bình *Ủy viên kiêm Giám đốc*
5. GS.TS. Nguyễn Xuân Kính *Ủy viên*
6. PGS.TS. Lâm Bá Nam *Ủy viên*
7. ThS. Vũ Công Hội *Ủy viên*
8. ThS. Phạm Văn Trường *Ủy viên*
9. ThS. Nguyễn Nguyên *Ủy viên*
10. ThS. Nguyễn Ngọc Bích *Ủy viên*

Giám đốc

Nhạc sĩ Nông Quốc Bình

LỜI GIỚI THIỆU

Ủy ban toàn quốc Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam là tổ chức chính trị - xã hội - nghề nghiệp, thành viên của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, mái nhà chung của các Hội Văn học nghệ thuật cả nước. Liên hiệp gồm 74 tổ chức thành viên với trên 45.000 hội viên là văn nghệ sĩ thuộc các Hội Văn học nghệ thuật chuyên ngành Trung ương và các Hội Văn học nghệ thuật tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, trong đó có Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam.

Trải qua gần 25 năm hình thành và phát triển, đến nay Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam đã có hơn một nghìn hội viên, trong đó gần 600 hội viên là người dân tộc thiểu số hoạt động tại 34 tổ chức cơ sở và các chi hội, tỉnh thành hội trong cả nước. Trong giai đoạn từ năm 1999 đến nay, được sự quan tâm của Đảng và Nhà nước, đã có hàng nghìn công trình, tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam được sưu tầm, nghiên cứu, biên dịch, sáng tạo.

Bộ sách này là một phần của Đề án “Bảo tồn, phát huy giá trị tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam”, với mục tiêu là thực hiện chính sách dân tộc của Đảng, Nhà nước nhằm bảo tồn, phát huy giá trị tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam; quảng bá di sản văn hóa các dân tộc thiểu số Việt Nam với bạn bè thế giới; góp phần xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc và xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc, thúc đẩy tiến trình đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế; bổ sung nguồn tài liệu phục vụ công tác giảng dạy, nghiên cứu, trao đổi, giao lưu và phát triển văn hóa giữa các tộc người, nhân dân trong và ngoài nước, với cộng đồng quốc tế.

Bộ sách là kết quả từ kho tài liệu hàng nghìn công trình, tác phẩm đã được nghiên cứu, sưu tầm, biên dịch, sáng tạo qua nhiều thế hệ tác giả, nghệ nhân, hội viên của Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam.

Trong quá trình thực hiện bộ sách, Ban Chỉ đạo mong nhận được góp ý của quý bạn đọc gần xa.

TM. BAN CHỈ ĐẠO
TRƯỞNG BAN

Nhà văn Tùng Điền

Phó Chủ tịch Thường trực

Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam

XE ÔM ĐƯỜNG NÚI

Vài ba chục ngôi nhà sàn của người Mường ở rải rác khắp quả gò bầu vào sườn núi Ói nên gọi là xóm Ói. Xóm Ói vắng vẻ hiu hắt chỉ thấy lẫn lộn tiếng gáy của gà nhà với gà rừng vào giấc non trưa. Xe Min-khờ của Them chạy trên đường núi nghe lực khục vấp vấp như vừa bò vừa thở. Tiếng xe máy xé tan cảnh im ắng âm u của xóm núi. Gã lái xe ôm đến trước một nhà sàn thì dừng lại, tắt máy, nghển cổ gọi lên phía cửa *voóng*:

- Lâm à, chở thằng Ly về Chiềng rồi.

Im ắng. Vài phút mới thấy mặt Mãng ló qua cửa *voóng* cười, nói:

- Anh Them à? Cảm ơn chở hộ thằng con đây.

- Bố nó đâu? - Them hỏi.

- Đi bắc nước lên vào *áng* mà.

Cặp mắt gã xe ôm cháy lên hấp háy như mắt quạ. Người gã to cao như con gấu ngựa trèo hai bậc thang một, phất cái dĩa lên sàn, vào nhà.

Mãng biết ý lui nhanh vào nơi bếp lửa đang cháy phùng phùng ở giữa nhà sàn. Ngọn lửa dâng cao liếm quanh thân ninh đồng. Trên ninh đặt cái hông gỗ cao quá tầm đầu người ngồi. Thêm cầm điều cày nhật lấy mảnh đóm nửa dài nhất. Gã quay mặt vào cột *chô* làm rằm *niệm thần chú*: “Ninh đồng hay ninh đất mày mà cho *khát* tao đập vỡ cái ninh này, úm ba la khát”. Gân cổ chằng to, mặt đỏ lên vì gã phải vừa thờ hít vào vừa đọc lời chú. Vì thế, đọc hết câu, gã tức hơi, thờ phì ra mảnh đóm. Vì phải *niệm* ba lần như thế vào mảnh đóm mới đủ *nèm* cho cái ninh hông trên bếp kia không chín được thức ăn nên việc làm của gã đã bị Mãng phát hiện. Khi Thêm cầm điều đóm đến bếp định chọc mảnh đóm vào đít ninh đồng liền bị Mãng cầm đũa bếp đập gãy mảnh đóm:

- Anh định *nèm* cho hông sắn này không chín à? Tôi không muốn thế đâu.

Thêm nhìn cặp má mông mông như hai miếng trứng bóc của thiếu phụ với vẻ khát khao thèm muốn cứ thè lưỡi liếm hết mép nọ sang mép kia rồi mới nói:

- Nhưng tao muốn mà.

Gã vút mảnh đóm để xòe rộng bàn tay úp vào cặp mông tròn của thiếu phụ. Mãng đứng phất dậy vuỗi hát tay gã xe ôm, nói: